Zemský soud v P. jako soud rekursní vyhověl částečně stížnosti dětí Ed. H. a usnesení pozustalostního soudu změnil částečně, vysloviv, že jim nárok na 1/6 zmíněného substitučního jmění přísluší. Naproti tomu stížnosti, pokud čelila proti nepřijetí jejich dědických přihlášek na soud, nevyhověl z těchto důvodů:

Soud rekursní zabýval se především otázkou, lze-li stěžovatele pokládati za dědice fideikomisární, jak snaží se stížnost dovoditi, nebo jen za fideikomisární odkazníky, jak za to má soud pozůstalostní a dospěl při tom k názoru, že otázku tu dlužno v souhlasu s prvním soudem z důvodů jím uvedených zodpověděti ve smyslu posledním. Při tom podotknouti třeba, že stěžovatelé patrně přehlédli, že zůstavitelem A. B. nebyla zřízena fideikomisární substituce ohledně celého jeho jmění, nebo alikvotní části jeho (§ 532. o. z.), nýbrž jen ohledně jeho »Besitzungen«, t. j. jmění nemovitého, neboť jinaký smysl podle § 655. o. z. výrazu tomu přikládati nelze, tedy jen ohledně věcí určitého druhu, kterážto okolnost jest právě rozhodujícím, podstatným pojmovým znakem odkazu, jak z § 535. o. z. vysvítá, aniž by záleželo na tom, že cena věcí těch činí největší část pozůstalosti, jak je tomu v daném případě (srov. také § 656. o. z.). Že fideikomisární substituce i při odkazu jest možnou, o tom vzhledem k jasnému znění § 652. o. z. nemůže býti pochybnosti, právě tak jako nelze důvodně pochybovati o tom, že věc může býti odkázána více osobám (§ 651. o. z.) a různými poměrnými díly.

Pouze pro dědice platí ustanovení §§ 799. a 800. o. z. a § 122. nesp. pat. o dědických přihláškách a jich přijetí na soud, jakož i ustanovení § 125. téhož pat. o řízení při dědických přihláškách vzájemně si odporujících, jichž na odkazovníky užíti nelze. Neprávem proto vytýká stížnost, že řízení toto nebylo zavedeno. Stejně tak broní neoprávněně proti tomu, že první soud rozhodl ve smyslu § 2. č. 7 nesp. pat., ježto podmínky předpisu toho jsou dány. V těchto směrech nemohlo jí býti přiznáno oprávnění.

Naproti tomu jest však odůvodněna podle názoru soudu odvolacího, pokud se týče oduznání nároku na 1/6 jmění substitučního stěžovatelům, neboť pro výklad, že by zůstavitel A. B. chtěl potomky Ed. H. z odkazu vyloučiti, v jeho posledním pořízení opory nalézti nelze. Výslovně se tak nestalo a nelze tak usouditi ani z té okolnosti, že při dalších jménech odkazovnic A. H. a J. O. připojeny jsou dodatky »nebo jejím dětem«, a že dodatku takového u jména Ed. H. není. Lze zajisté předpokládati, že kdyby testator byl zamýšlel případné potomstvo Ed. H. v době zřízení testamentu svobodného z nastupnictví v odkaz tohoto vyloučiti, že by tak byl učinil. Poněvadž se tak nestalo, dlužno pokládati za to, že zůstavitel úmyslu takového neměl.

Pro opačný názor není vhodno dovolávati se ustanovení § 614. o. z. proto, poněvadž zmíněnou fideikomisární substitucí zřízenou vůlí pořizovatele volnost universální dědičky J. H. v disposici se zanechaným jměním byla skutečně již omezena a hájený zde názor cit. předpisu se tedy nepříčí.

Dovolacímu rekursu směřujícímu proti změňující části usnesení soudu rekursního nejvyšší soud vyhověl a obnovil usnesení soudu prvého z těchto důvodů:

Fideikomisární substitut zemřel dříve, než substituce nastala. Jde o to, zda jeho práva přešla na jeho dědice. Otázku jest řešiti se zřetelem k §u 60., III. nov. k obč. zák. dle 1. odst. §u 615. o. z. ve znění starém, poněvadž zůstavitel zemřel před 1. lednem 1917. Zůstavitel povolal za substituta toliko Ed. H., o jeho dědicích se ani nezmiňuje; tedy jich nepovolal. Jest to zřejmě význačné, poněvadž jinak ustanovil, že ostatní jmění má připadnouti A. H. nebo jejím dětem a J. O. nebo jejím četným dětem. Zemřel-li Ed. H. dříve, než substituce nastala, uhasla substituce dle §u 615. o. z., poněvadž zůstavitel povolal toliko Ed. H. a omezil dědice toliko v jeho prospěch. Přechod práva na dědice substitutovy neodpovídal by při tomto stavu vůli zůstavitelově. To souhlasí i se zásadou, vyslovenou v §u 537. o. z. a s vykládacím pravidlem §u 614. o. z. Pominutím substituce proměnilo se obmezené vlastnické právo J. H. v neobmezené právo vlastnické a nemají tedy dědicové Ed. H. práva na substituční jmění. Bylo tedy usnesení v odpor vzaté změniti a usnesení prvého soudu obnoviti.

Rozhodnutí nejvyššího soudu ze dne 15. července 1919 č. j. R. I. 233/19-1. R. z. s. Dr. J. Říha.

Zákres opravy mapy knihovní, provedený evidencí katastru bez soudního příkazu jest neplatný.

Okresní soud v P. zvěděv z ohlášení evidence katastru daně pozemkové, že nesrovnalost stavu knihovního se stavem skutečným, jak byla ohlašovacím archem č. 27 z roku 1915 ohlášena, odstraněna byla zákresem nové hranice mezi pozemkem čk 499/6 a st. parc. č. 763 dle stavu skutečného, ač tato oprava mapy soudem nařízena nebyla, nařídil, aby ohledně zmíněných parcel zaveden byl v mapě stav, jaký byl v ní do roku 1915.

Krajský soud v K. H. jako soud rekursní zrušil usnesení stolice první a nařídil jí, aby zahájila řízení za účelem zavedení knihovního pořádku po rozumu § 43. odst. 2 zák. ze dne 23. května 1883 č. 83 ř. z. Odůvodnění:

Ze spisů jde, že oprava hraniční čáry mezi poz. parcelami č. k. 499/6 a st. par. č. k. 763 v P. byla provedena v mapě katastrální bez soudního usnesení. Ježto však dle sdělení evidence katastru daně pozemkové v P. ze dne 30. listopadu 1918 č. 474 tato oprava mapy souhlasí s nynějším skutečným stavem, ohlášeným okresnímu soudu v P. ohlašovacím archem evidence katastru č. 27 z roku 1915, o němž však v bodě tom příslušné řízení zahájeno nebylo, jeví se opětné znázornění dřívějšího stavu nejen nevhodným, nýbrž zákonným předpisům přímo se příčícím, a mělo by nutně za následek opětné ohlášení nesrovnalosti mapy se skutečností.

Soud prvé stolice měl tudíž — zvěděv o této nesrovnalosti a o opomenutém vyřízení ohlašovacího archu č. 27 z r. 1915 — zahájiti předepsané řízení k zavedení knihovního pořádku a nikoli nařídili nesprávnou opravu mapy.

Slušelo proto dotyčné usnesení zrušiti a zavedení zákonného řízení nařídíti.

Nejvyšší soud v rozhodnutí ze dne 1. dubna 1919 č. R I 105/19 dovolací stížnosti vyhověl obnoviv usnesení soudu knihovního s dodatkem, že příkaz, udělený rekursním soudem soudu knihovnímu ohledně zavedení řízení za účelem zjednání knihovního pořádku, ponechává se netknutým. Důvody:

Změny v objemu parcel, tvořících součást knihovního tělesa, smějí se provésti v knihovní mapě jen k příkazu soudu knihovního, když provedeno bylo řízení zákonem pro ten případ předepsané. Okolnost, že evidenční geometr zjistil neshodu mezi stavem skutečným a stavem, jak dosud zakreslen jest v mapě knihovní, neopravňuje ho, aby svémocně, bez příkazu knihovního soudu, skutečný stav v knihovní mapě zakreslil. Naopak bude na soudu knihovním, aby dle výsledku provedeného řízení rozhodl, zda právním stavem jest ten, jenž dosud v knihovní mapě jest zakreslen, či stav skutečný. Do té doby musí zůstati při posavadním zakreslení v mapě knihovní, poněvadž by jinak, kdyby tento stav objevil se stavem právním, mohly ze zakreslení faktického stavu v knihovní mapě vzejíti následky, bezpečnost knihovního obchodu vážně ohrožující, a strany připraveny by byly o důkaz o tom, jaký stav byl v knihovní mapě před zakreslením stavu faktického.

Slušelo proto stížnosti vyhověti.

Společenstvo může do představenstva svého povolati jen osobu fysickou nikoli firmu.

Opověď společenstva s ručením obmezeným, že do představenstva jeho povolány byly mezi jinými i firmy A, B, C a D byla rejstříkovým soudem vrácena k opravě, aby zvolení byli kupci jednotlivci a nikoli firmy za členy představenstva.

Vrchní zemský soud v Praze stížnost společenstva z následujících důvodů zamítl:

Z pojmu firmy v čl. 15. obch. z. vytknutém plyne, že kupec smí pod firmou svou provozovati jen výlučně své vlastní obchody, nesmí jí však používati také k jiným účelům a proto nemůže firma volena býti za člena představenstva nějakého výrobního nebo hospodářského společenstva. Mimo to spočívá svěření funkce člena představenstva na osobní důvěře. Taková důvěra může věnována býti jen určité fysické osobě, pročež je také nepřípustno, aby funkce ta vykonávána byla zástupcem. Tomu by ale tak bylo, kdyby za člena představenstva zvolena byla firma, neboť pak by výkon funkce jeho příslušel zástupci, pokud se týče representantu firmy, v čas ustanovení této za člena představenstva neznámému. Z toho a dále z ustanovení zákona o společenstvech, zejména jeho § 16. (členové představenstva jsou povinni napsati se svým podpisem u soudu obchodního), § 17. (způsob znamenání firmy společenstva), § 20. (pří-

sahy jménem společenstva vykonává představenstvo), § 21. (doručování děje se do rukou některého člena představenstva), jde zřejmě na jevo, že za členy představenstva výrobních a hospodářských společenstev mohou jen voleny býti osoby fysické. Tomuto požadavku zákonnému opověď nevyhovovala a proto ji rejstříkový soud právem vrátil k opravě.

Dovolacímu rekursu nejvyšší soud rozhodnutím ze dne 5. března 1919 č. R I 96/19 nevyhověl, poněvadž tu není podmínek § 16. cís. pat. z 9. srpna 1854 č. 208 ř. z., za kterých možno v odpor bráti souhlasná usnesení soudů nižších instancí.

ZE DNE.

Změna notářského řádu. Konečně vydán byl zákon ze dne 5. listopadu 1919 čís. 600 sb. z. a n., kterýmž zrušuje se dosavadní notářský tarif, zavedený jakožto dodatek k not. řádu stárnu a zmocňuje se ministr spravedlnosti, aby vydal nařízením novou poplatkovou sazbu notářskou po slyšení komor. Notářský tarif, který byl vypracován naším spolkem a jenž vztahuje se i na soudní komisařství byl již ministerstvem spravedlnosti zaslán jednotlivým komorám k vyjádření a bude v nejbližších dnech vydán. Doufáme, že všichni kolegové budou s tarifem tímto spokojeni. Ne tak spokojeni jsou kolegové, soudě dle zaslaných nám přípisů, se zákonem ze dne 5. listopadu 1919 čís. 599 současně vydaným, kterým dává se ministru spravedlnosti právo do jednoho roku zbaviti úřadu notáře, kteří pro svou činnost nejsou hodni důvěry. Obava, kterou chovají v té příčině kolegové naši, není odůvodněna, neboť dostalo se nám ujištění, že zákona nebude používáno bezdůvodně. Ovšem ale nemůžeme ani my zapříti, že nemile se dotklo všech notářských komor, že tento zákon vydán byl bez jejich slyšení, ano dokonce i bez jejich vědomí. Ústřední výbor dověděl se o zákoně tom jen náhodou, když již projednáván byl v právním výboru Nár. shromáždění, i zdařilo se mu intervencí u referenta docíliti alespoň toho, že ministrem požadovaná lhůta dvou let ku provádění tohoto jemu vyhraženého práva snížena byla na jeden rok. Výkonný výbor snaží se všemožně, aby zvěděl vždy včas o všech akcích zákonodárných, zejména těch, které týkají se našeho stavu a odboru, jest mu to však velice za těžko, čehož důvod leží hlavně v tom, že žádný příslušník našeho stavu není členem Nár. shromáždění. Upozornili jsme již několikráte na tuto závadu a znovu upozorňujeme a vybízíme všechny kolegy, aby pilně se účastnili veřejného života, zejména i politického a hleděli dosíci vlivu ve straně, ku které náležejí.

Amnestie daňová. V odporu s amnestií, která byla soupisovými zákony zaručena poplatníkům za účelem, aby mohli dodatečně činit přiznání z příjmů od r. 1913 ku dani příjmové a nehledíc k pokynu, které dal býv. ministr financí Dr. Rašín orgánům finančním, aby v té příčině vycházelo se obecenstvu blahovolně vstříc, dostává se, jak se nám z různých stran sděluje, poplatníkům vyzvání, kterýmž se vyzývají, aby podali věrohodný důkaz, že zamlčené jmění měli již 1. ledna 1914, jinak že se za to bude míti, že dodatečně přiznaný příjem pochází z posledního válečného roku. Věc ta týká se zejména středního stavu, gažistů, pensistů, řemeslníků, živnostníků, lékařů, umělců, notářů i advokátů atd., kteří v důvěře v daný slib vládní, přiznali zamlčený příjem a o nichž jistě nelze za to míti, že by měli nějaký válečný zisk. Jeví se tu opět starý byrokratický duch našich berních správ, které nemohou se vymaniti z rakouského způsobu myšlení. Ale též je jisto, že tím berní morálka poplatnictva velice utrpí, a že to bude míti opět vliv na přiznávání příjmů v době pozdější. Bylo by proto v zájmu státu i poplatnictva, aby ministerstvo financí poučilo berní správy, že mají důkazu shora uvedeného požadovati jen tehdá, když patrně se jedná o válečného zbohatlíka, neboť jest jasno, že takovýto dukaz jest ve většině případů nemožný a obecenstvo, které vykonalo občanskou povinnost, bylo by tím, že by důkazu podati nemohlo, nespravedlivě ochuzováno.

Otázka zdanění životních pojistek. Z popudu jednoho z našich kolegů, aby životní pojistky vůbec neb aspoň část jejich vyňaty byly z dávky majetkové, tak jako osvobozeny byly od soupisu pojištění nemocenská a úrazová, navrhla notářská komora pražská komoře advokátní, aby společně s komorami inženýrskou a lékařskou podaly v té příčině pamětní spis. Česká sekce lékařské komory, pak německá sekce inženýrské komory a advokátní komora v Praze připojily se k tomuto návrhu a posléz dotčená komora vypracovala pamětní spis, ku kterému ostatní komory se připojí a kterým se žádá, aby ze základu pro vyměření dávky majetkové, životní pojistky na kapitál a důchod, odpovídající majetkovým hodnotám pensijních nároků veřejných zaměstnanců, byly vyňaty.

Zřízení nových míst notářských. Nařízením ministerstva spravedlnosti ze dne 26./X. 1919 č. 22.845/19 zřízena dvě další notářství v Brně a druhé notářství v Uherském Hradišti. Ministerstvo spravedlnosti nařízením ze dne 10./XI. 1919 čís. 25.653/19 zřídilo druhé místo notářské v Praze VII. se sídlem v Bubenči. Tato obec vylučuje se z obvodu notářství na Smíchově a přiděluje se oběma notářstvím v Praze VII. Dále zřídilo nová notářská místa v Praze VIII. a v Praze VI. Obec Podolí s Dvorcem, Bráník a Hodkovičky, vylučují se z obvodu notářství v Nuslích a přidělují se nově zřízenému notářství v Praze VI. Posléze zřídilo druhé notářské místo na Smíchově, s úředním sídlem v Košířích. Obvod notářství v Praze III. a IV. rozšířen o obec Břevnov, Střešovice a Liboc, jež se mu přidělují z obvodu notářství na Smíchově. Tím vyhovělo ministerstvo přání kandidátů. Stalo se tak k návrhu komory pražské, jež učinila návrh ten pro případ, že dojde k uskutečnění Velké Prahy. Zřízení nových míst notářských mimo sídlo soudu a přikázání jim obcí z obvodu jiného soudu děje se s ohledem na zamýšlenou reformu soudnictví, k níž má co nejdříve dojíti.

Přeložení a jmenování. Ministr spravedlnosti přeložil notáře Oskara Jägra v Dobřanech do Nýdku a JUDra Jaroslava Čapka v Kladně do Prahy, a propůjčil notářské místo v Kladně kandidátu notářství a legionářskému poručíku Josefu Krátkému, t. č. v Dobříši.

Knihy redakci zaslané.

Dr. Fr. Joklík: **Snuška důležitějších zákonu a nařízení.** Dle prospektu míní p. Dr. Joklík vydávati ve sbírce té pouze důležitější zákony a nařízení, které nemají rázu pouze prozatímního a netýkají se jen nepatrného kruhu účastníků. Sbírka ta jest velice levná a vychází nákladem firmy Hejda a Tuček.

Dr. Fr. Joklík: **Rozluka manželská, zakládaná na nepřekonatelném odporu.** Stručné, ale výstižné pojednání o rozluce manželské pro nepřekonatelný odpor. Nákladem firmy Hejda a Tuček. Cena 60 h.

Manželské právo zreformované. Jest to text zák. ze dne 22. května 1919 č. 320. Nákladem téže firmy. Cena 60 h.

Nová sazba advokátní. Text nařízení, vydaný toutéž firmou. Cena 90 h.

Obsáhlý román z pražského života počalo právě vydávati Zemědělské knihkupectví Ad. Neubert v Praze, Hybernská ul. 12. Jest to Dra Em. Zítka, známého pražského advokáta a spisovatele »Štěstí«. — Každý sešit za 75 hal. bude míti i obrázky od J. Gotha. 1. sešit na ukázku zašle na požádání nakladatelství neb každé knihkupectví.

Zprávy spolkové.

Pozvání

ku měsíční schůzi odboru »Praha« spolku notářů československých, která konati se bude **v sobotu, dne 27. prosince 1919 o 6. hodině večerní v místnostech notářské komory v Praze, Václavské nám. č. 28** s tímto pořadem:

1. Přednáška pana JUDra Gustava Kreimla, notáře v Praze: »O snahách reformy zákona o společnostis r. o.«
2. Volné návrhy.

Hosté, pp. členy uvedení, jsou vítáni.

Za odbor »Praha« spolku notářů československých:

Dr. **Václav Černý,** jednatel. Dr. **Jaroslav Čulík,** starosta.

Notářská komora v Praze odbývati bude v neděli, dne 21. prosince t. r. o 10. hod. dopolední v místnostech komorních v Praze, Václ. nám. č. 28 řádnou valnou hromadu sboru notářů.